

هفت صد ا

مصاحبه ریتا گیرت با:
هفت نویسندهٔ امریکای لاتین

با مقدمهٔ امیر رودریگس مونه‌گال

ترجمه
نازی عظیما

فهرست

٩	مقدمه
١٥	پیشگفتار
١٩	پابلو نرودا
١١٩	خورخه لوئیس بورخس
١٨٣	میگل آنخل آستوریاس
٢٧١	اوکتاویو پاز
٣٩٥	خولیو کورتسار
٤٣١	گابریل گارسیا مارکز
٤٧٥	گی یرمو کابررا اینفانته

مقدمه

ژاک واشه^۱ راست می‌گفت که: «مهلک‌ترین خطر آن است که کسی بخواهد مظهر کشوری باشد.»

برای نویسنده‌گان امریکای لاتین بار این خطر حتی سنگین‌تر است. چندان مهم نیست که در کجای این قاره پهناور به دنیا آمده‌اند. خوانندگان آنان (خارجی و وطنی) از آنان توقع دارند تا مظهر و نماینده امریکای لاتین باشند و به هنگام خواندن آثارشان مدام از خود می‌پرسند: آیا امریکای لاتینی خوبی هستند؟ آیا می‌توان در آثارشان نبض زمین، همه‌مه دشت‌ها، خزیدن حشرات حاره‌ای ترسناک و کلیشه‌هایی دیگر از این دست را یافت؟ چرا به جای آن که از دهات غریب، دیکتاتورهای خاص به خود، و چریک‌هاشان بگویند، مدام از پاریس، لندن، نیویورک (یا مسکو و پکن) حرف می‌زنند؟

نویسنده امریکای لاتینی قبل از آن که نویسنده بودن خود را ثابت کند، باید اثبات کند که امریکای لاتینی است. چه کسی این اندیشه را به سر راه می‌داد که از پاوند بخواهد تا بیش از آن که «جنوب فرانسه»‌ای باشد، «امریکای شمالی»‌ای باشد؟ چه کسی از این که نابوکوف سکوت

استپ‌های پهناور روسیه را در رمان‌های خود نادیده گرفته، شکایتی کرده است؟ چرا کسی بر لارنس که جرئت نوشتن رمانی به نام «کانگورو» را کرده است، خرد نمی‌گیرد؟ اما نویسنده‌گان امریکای لاتینی همیشه باید قبل از نشان دادن هنر خود، اصالت خود را ثابت کنند. وقتی که نویت به آنان می‌رسد، انتقادها گویی بیشتر به موضوعات جغرافیایی و تاریخی برمی‌گردد تا به ادبیات. و بی‌گمان این مشکلی یاوه است. نویسنده امریکای لاتینی پیش از هر چیز باید نویسنده باشد. که هرگاه در امریکای لاتین زاده و بار آمده باشد، این قاره پهناور (و همه دیکتاتورها، جنگل‌ها، دشت‌ها، کوهستان‌ها و چریک‌هایش) از خلال خطوط نوشته‌های او خودنمایی خواهد کرد.

اما این نابه سامانی، سرانجام به سامان خواهد شد. همچنان که ده‌ها سال طول کشید تا معتقدان مارکسیست دریافتند که کافکا در بعضی از رمان‌ها و داستان‌هایش وحشت اردوگاه‌های کار اجباری را پیشگویی کرده است، مارکسیست‌های امریکای لاتین نیز بسی دیر متوجه شدند که بخت آزمایی در بابل بورخس، توصیفی دقیق از آرژانتین آشفته و پرآشوب است. و نیز در بازشناسختن شخصیت‌های سوررئالیستی شعرهای «وایه‌خو» و «نرودا» به منزله استعاراتی ارزشمند برای نمودن بیگانگی و برکناری انسان امریکای لاتینی، بسی کند بوده‌اند: انسانی که تا چندی پیش نه می‌توانست در سرزمین خود ریشه بدواند و نه با ترک وطن سرزمینی را بباید که از آن خویشش بداند. آن که در کشورهای عقب‌مانده امریکای لاتینی سخت مترقبی و جهاندیده می‌نمود، در اروپا و ایالات متحده خود را ولایتی حس می‌کرد. اکنون در بسیاری از کشورهای امریکای لاتین موقعیت تغییر کرده است. اما نویسنده‌گان در قسمت عمده‌ای از این قاره بار بیگانگی را بروش می‌کشند. عذاب و اضطراب وایه‌خو و نرودا امروز نیز واقعیت دارد.

اما فولکلور، جغرافیای ادبی، انسان‌شناسی و جامعه‌شناسی هنوز